

Teollisuuden tilinpäätöstilasto 2006

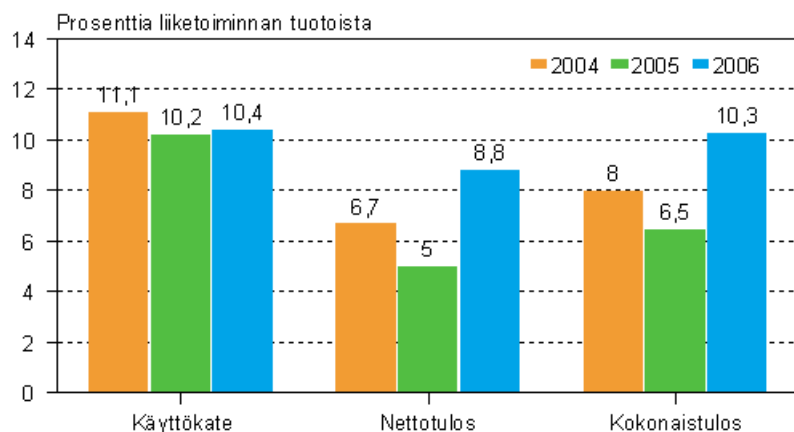
Rahoitustuotot paransivat tehdasteollisuuden kannattavuutta vuonna 2006

Vuonna 2006 tehdasteollisuuden liikevaihto oli Tilastokeskuksen mukaan 140,4 miljardia euroa, josta pk-yritysten osuus oli 23,7 miljardia. Liikevaihdon kasvu oli 16,3 prosenttia. Liikevaihdon 19,7 miljardin euron kasvusta 11,8 miljardia tuli metalliteollisuudesta. Metalliteollisuuden liikevaihto kasvoi 17,8 prosenttia. Metsäteollisuuden liikevaihto kohosi 21,3 prosenttia eli 4 miljardia euroa edellisvuodesta.

Tehdasteollisuuden varsinaisen toiminnan kannattavuus eli käyttökate ylitti vain niukasti edellisvuoden tason. Nettotuloksella että kokonaistuloksella mitaten kannattavuus parani selvästi edellisvuodesta.

Koko tehdasteollisuuden käyttökate oli 10,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Pk-yritysten käyttökate oli vain 0,6 prosenttiyksikköä heikompi koko teollisuuteen verrattuna. Nettotulosta paransi rahoitustuottojen 4,8 miljardin kasvu rahoituskulujen pysyessä edellisvuoden tasolla. Tehdasteollisuuden nettotulos oli 8,8 prosenttia ja kokonaistulos 10,3 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Pk-yrityksillä netto- ja kokonaistulokset jäivät huomattavasti pienemmiksi. Pk-yritysten nettotulos oli 4,1 ja kokonaistulos 4,5 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Tehdasteollisuuden kannattavuus 2004–2006

Tiedot perustuvat verohallinnon elinkeinoveroaineistoihin. Tietoja on täydennetty Tilastokeskuksen omalla kyselyllä. Verohallinto uudisti vuodesta 2006 alkaen veroaineiston tietosisältöä. [Lue lisää muutoksesta.](#)

Sisällys

Tehdasteollisuus 2006.....	3
Liikevaihto.....	3
Kannattavuus.....	3
Rahoitus.....	5
Investoinnit.....	6
Henkilöstö.....	6
Liitetaulukot	
1. Teollisuuden tuloksen muodostuminen 2006.....	8
2. Teollisuuden taseet 2006.....	8
3. Teollisuuden tunnusluvut 2006.....	9
Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste.....	10

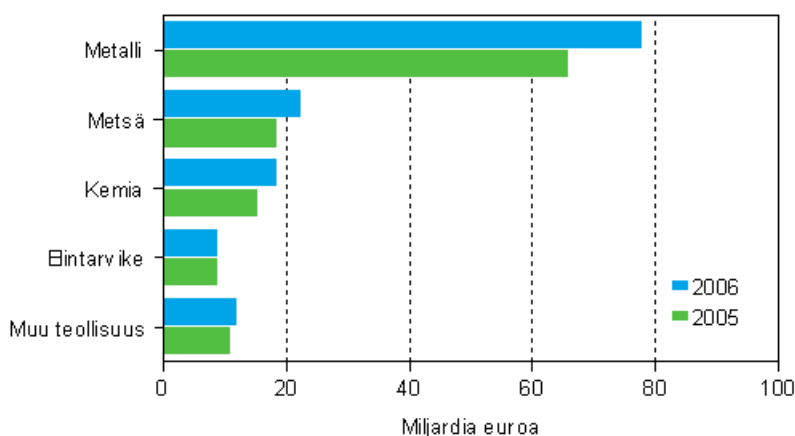
Tehdasteollisuus 2006

Liikevaihto

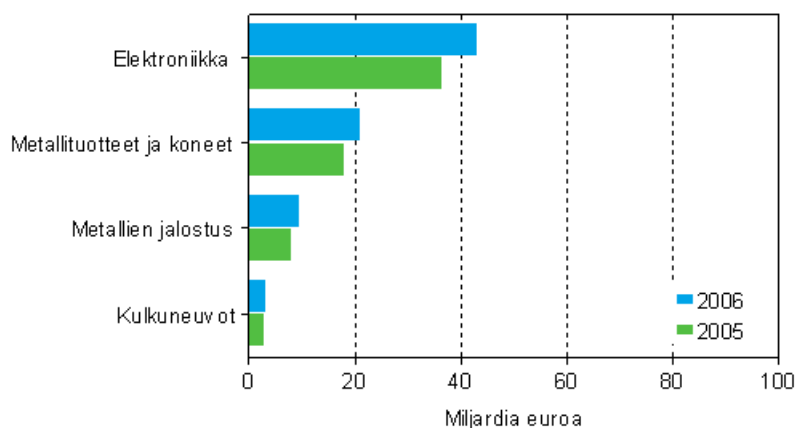
Vuonna 2006 tehdasteollisuudessa oli yrityksiä 24 800, josta Eu:n määritelmän mukaisia pk-yrityksiä oli 23 800. Pk-yritysten osuus teollisuuden liikevaihdosta oli vain vajaat 17 prosenttia, mutta henkilöstöstä runsaat 37 prosenttia.

Tehdasteollisuuden liikevaihto kasvoi 16,3 prosenttia, 140,4 miljardiin euroon vuonna 2006. Suurten yritysten liikevaihto oli 116,7 miljardia euroa ja pk-yritysten 23,7 miljardia. Suurilla yrityksillä liikevaihto kasvoi 18,2 prosenttia ja pk-yrityksillä 7,8 prosenttia.

Tehdasteollisuuden liikevaihto toimialoittain 2005–2006

Metalliteollisuuden liikevaihto alatoimialoittain 2005–2006

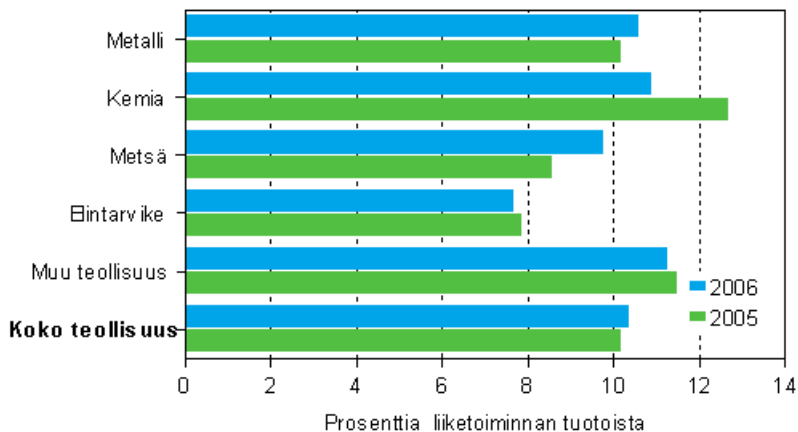

Kannattavuus

Teollisuusyritysten käyttökate eli varsinaisen toiminnan kannattavuus ylitti hieman edellisvuoden tason. Vaikka yritysten tuotot kasvoivat yli 20 miljardia euroa vuonna 2006, jäi käyttökate vain 2,3 miljardia edellisvuotta enemmän. Tuottojen kasvu hupeni suurelta osin aine- ja tarvikkehankintoihin. Lisäksi muut liiketoimintamenot kasvoivat runsaat 2 miljardia euroa. Tehdasteollisuuden käyttökate oli 10,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista.

Metsäteollisuudessa saatiin 4 miljardin tuottojen kasvulla käyttökate 0,6 miljardia enemmän kuin vuonna 2005. Metsäteollisuuden käyttökate nousi 1,2 prosenttiyksikköä, mikä vastasi 9,8 prosenttia liiketoiminnan tuotoista. Kemianteollisuudessa tuotot kasvoivat 3,1 miljardia euroa, mutta katetta saatiin vain 54 miljoonaa euroa enemmän kuin edellisvuonna. Siksi kemianteollisuuden käyttökate laski 1,8 prosenttiyksikköä.

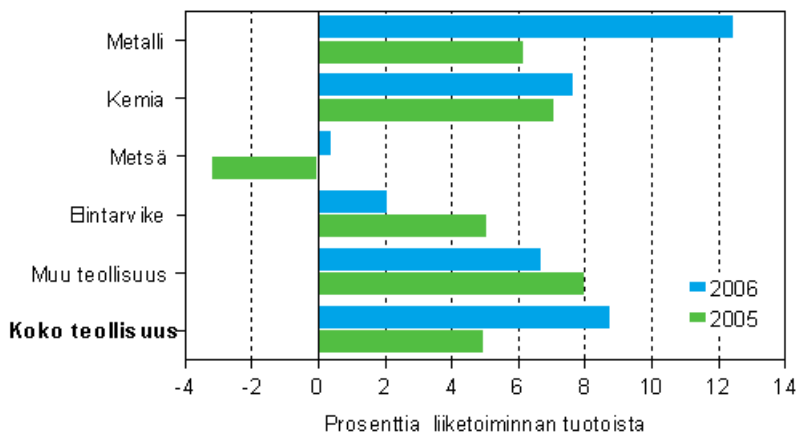
Tehdasteollisuuden käyttökate toimialoittain 2005–2006

Tehdasteollisuuden nettotulos kasvoi 6,5 miljardia euroa edellisvuoteen verrattuna. Nettotulos kohosi 8,8 prosenttiin liiketoiminnan tuotoista. Teollisuuden saamat rahoitustuotot kasvoivat yhden yrityksen vaikutuksesta merkittävästi vuonna 2006. Rahoitustuotot olivat 4,8 miljardia euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Rahoituskulut pysyivät samansuuruisina edellisvuoteen verrattuna.

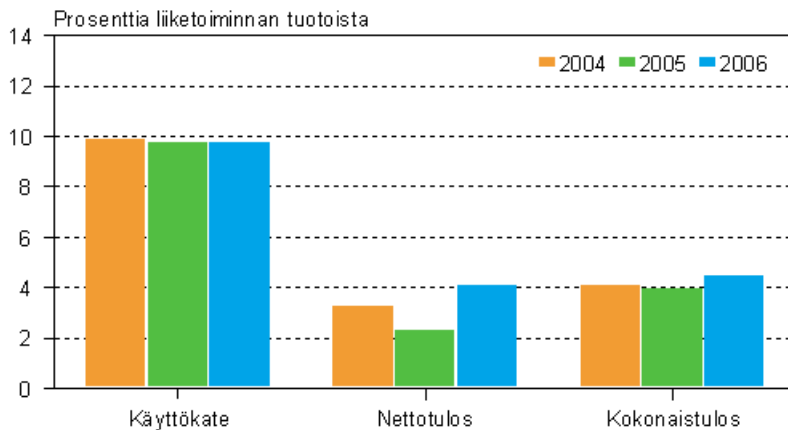
Merkittävin muutos oli metalliteollisuudessa, jossa nettotulosta saatiin 5,8 miljardia euroa enemmän kuin vuonna 2005. Metalliteollisuuden nettotulosprosentti kohosi 12,5 prosenttiin vuonna 2006. Metalliteollisuuden nettotuloksen paraneminen tuli sähkö- ja elektroniikkateollisuudesta. Metsäteollisuuden edellisvuoden negatiivinen nettotulos kääntyi positiiviseksi. Sen nettotulos oli 0,4 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2006.

Tehdasteollisuuden nettotulos toimialoittain 2005–2006

Pk-yritysten käyttökateprosentti pysyi edellisvuoden tasolla, mutta nettotulos koheni vajaat kaksi ja kokonaistulos puoli prosenttiyksikköä. Pk-yrityksille jäi käyttökate 2,3 miljardia euroa eli 9,8 prosenttia liiketoiminnan tuotoista vuonna 2006. Käyttökateella mitaten pk-yritysten ja suurten yritysten kannattavuudessa oli vain puolen prosenttiyksikön ero. Sen sijaan netto- ja kokonaistulosprosentit olivat pk-yrityksillä selvästi heikompia kuin suurilla yrityksillä.

Tehdasteollisuuden pk-yritysten kannattavuus 2004–2006

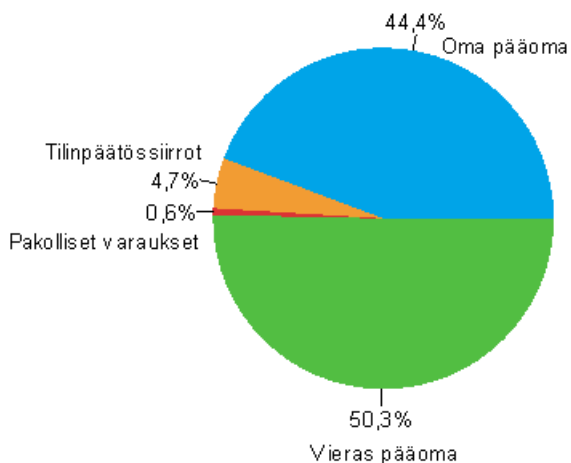

Rahoitus

Vuonna 2006 uudessa osakeyhtiölaissa tehtiin muutos pääomallainan käsittelyyn. Uuden tasekaavan mukaan pääomallainaa ei enää esitetä oman pääoman eränä vaan veloissa. Tehdasteollisuudessa muutos aiheutti omavaraisuusasteen tasoon vajaan kaksi prosenttiyksikön heikennyksen ja kokonaisvelkoihin suhteessa liikevaihtoon hieman yli kahden prosenttiyksikön nousun verrattuna aikaisempiin vuosiin. Omavaraisuusaste ja kokonaisvelat on laskettu uuden tasekaavan mukaisina myös vertailuvuodessa. Tehdasteollisuuden omavaraisuusaste oli 49,1 prosenttia vuonna 2006, eli hieman edellisvuotta korkeampi.

Tehdasteollisuuden taseen rakenteessa ei tapahtunut suuria muutoksia. Oman pääoman osuus hieman kasvoi ja velkojen osuus laski edellisvuoteen verrattuna.

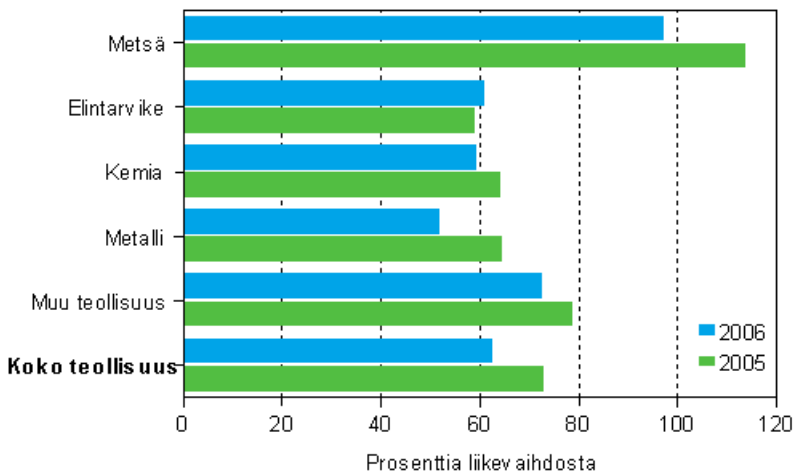
Tehdasteollisuusyritysten taseen rakenne ilman ennakkomaksuja 2006

Teollisuusyrityksillä kokonaisvelat olivat 88,3 miljardia euroa. Kokonaisvelkojen määrä on pysynyt lähes edellisvuoden tasolla, mutta niiden suhteellinen osuus liikevaihdosta on laskenut 62,9 prosenttiin. Kokonaisveloista 34,6 miljardia euroa oli velkoja saman konsernin yrityksille tai omistusyhteisyrityksille.

Päätoimialoista metsäteollisuus oli velkaisin toimiala, mutta silläkin kokonaisvelkojen määrä alitti vuotuisen liikevaihdon vuonna 2006. Metalliteollisuudessa kokonaisvelat olivat enää vain 52,3 prosenttia liikevaihdosta. Elintarviketeollisuudessa kokonaisvelat hieman kasvoivat.

Tehdasteollisuuden kokonaisvelat toimialoittain 2005–2006

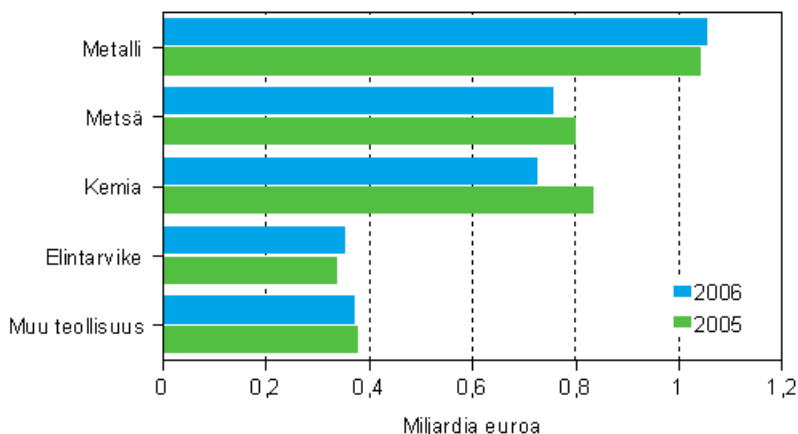

Uutena tunnuslukuna tilinpäätösaineistosta on laskettu kokonaispääoman tuotto prosentti. Tehdasteollisuuden kokonaispääoman tuotto oli 10,6 prosenttia oikaistusta taseesta. Se oli 3,3 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisvuonna. Kasvaneet rahoitustuotot nostivat myös kokonaispääoman tuotto prosenttia.

Investoinnit

Vuonna 2006 tehdasteollisuuden aineelliset nettoinvestoinnit supistuivat hieman edellisvuodesta. Nettoinvestointien määrä oli 3,3 miljardia euroa eli 0,7 miljardia enemmän kuin edellisvuonna. Myös nettoinvestointien suhteellinen osuus laski hieman. Verrattuna liikevaihtoon nettoinvestoinnit olivat 2,3 prosenttia. Kun verrataan nettoinvestointeja liikevaihtoon päätoimialoittain, niin suhteellisesti eniten investoitiin kemianteollisuudessa ja elintarviketeollisuudessa, jossa investoinnit olivat 3,9 prosenttia suhteessa liikevaihtoon. Kemianteollisuuden investoinnit laskivat 1,5 prosenttiyksikköä edellisvuodesta. Vähiten investoitiin metalliteollisuudessa, vain 1,4 prosenttia vuonna liikevaihdosta 2006.

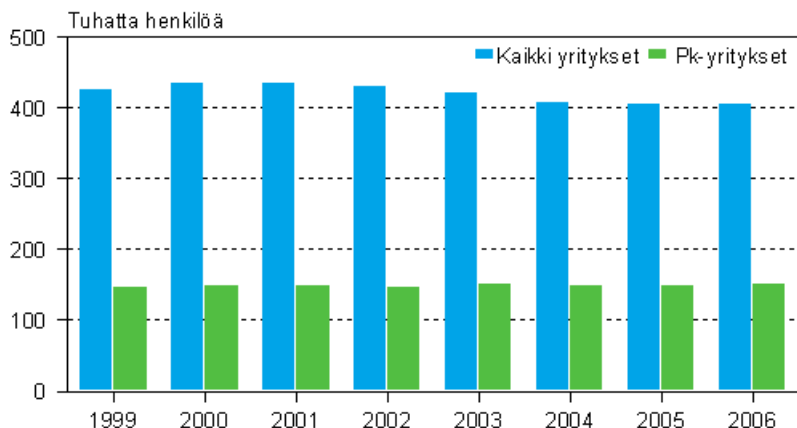
Tehdasteollisuuden nettoinvestoinnit toimialoittain 2005–2006

Henkilöstö

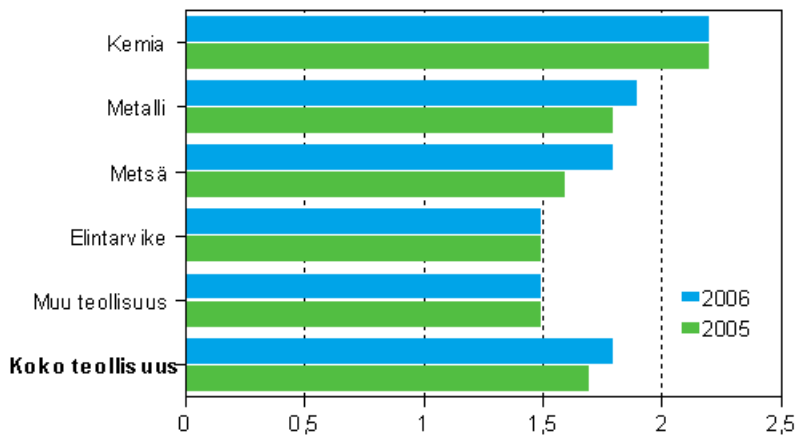
Tehdasteollisuusyritykset työllistivät 405 500 henkilöä vuonna 2006, lähes saman verran kuin vuotta aikaisemmin. Metalliteollisuudessa henkilöstön määrä kasvoi 3 300, mutta kaikilla muilla tehdasteollisuuden pääsektoreilla henkilöstö väheni. Suhteellisesti eniten työvoima supistui elintarviketeollisuudessa. Henkilöstö väheni 2 200 eli 6 prosentilla. Palkat ja muut henkilöstökulut kasvoivat miljardilla eurolla edellisvuodesta. Yhteensä henkilöstökuluja maksettiin 18,2 miljardia euroa vuonna 2006. Henkilöstökulujen osuus liikevaihdosta oli 12,9 prosenttia.

Tehdasteollisuuden henkilöstö 1999–2006

Koko tehdasteollisuuden jalostusarvo oli 33,2 miljardia euroa vuonna 2006. Se kasvoi edellisvuodesta 3,3 miljardilla eurolla. Jalostusarvosta kului 54,8 prosenttia henkilöstökulujen kattamiseen.

Tehdasteollisuuden jalostusarvo / henkilöstökulut 2005–2006

Liitetaulukot

1. Teollisuuden tuloksen muodostuminen 2006

	C Kaivostoiminta 1000 euroa	D Tehdasteollisuus 1000 euroa	E Energia ja vesihuolto 1000 euroa
TULOSEN MUODOSTUMINEN			
Liikevaihto	1 068 864	140 422 555	11 235 344
Liiketoiminnan muut tuotot (pl.käyttöom.myyntiv. ja fuusiov.)	11 313	2 285 785	208 273
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	1 080 177	142 708 340	11 443 617
Aine- ja tarvikkeikäyttö	-227 928	-81 757 006	-6 596 240
Ulkopuoliset palvelut	-258 972	-8 420 073	-478 734
Palkat ja henkilösivukulut yhteensä	-139 303	-18 200 402	-803 827
Laskennallinen palkkorjaus	-5 573	-178 496	-1 396
Liiketoiminnan muut kulut (pl.käyttöom.myyntitap. ja fuusiotap.)	-213 967	-19 864 158	-1 170 600
Valmisteverastojen lisäys/vähennys	35 546	529 130	113 818
Käyttökate	269 981	14 817 335	2 506 640
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-85 210	-4 729 598	-879 041
LIIKETULOS	184 771	10 087 737	1 627 599
Rahoitustuotot	16 660	10 265 173	691 681
Rahoituskulut	-38 319	-5 074 412	-794 916
Verot	-39 223	-2 752 622	-219 895
NETTOTULOS	123 889	12 525 876	1 304 470
Satunnaiset tuotot	96 292	2 824 525	860 491
Satunnaiset kulut	-98 051	-2 494 110	-737 687
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot	3 082	1 968 433	60 141
Käyttöomaisuuden myyntitappiot ja fuusiotappiot	-195	-178 284	-13 221
KOKONAISTULOS	125 017	14 646 441	1 474 194
Tilinpäätössiirrot yhteensä	-5 404	7 4792	-183 516
Laskennallinen palkkorjaus (palautus)	5 573	178 496	1 396
TILIKAUDEN TULOS	125 220	14 899 799	1 292 074

2. Teollisuuden taseet 2006

	C Kaivostoiminta 1000 euroa	D Tehdasteollisuus 1000 euroa	E Energia ja vesihuolto 1000 euroa
TASEET			
Pysyvät vastaavat yhteensä	980 554	100 858 882	35 396 997
Vaihto-omaisuus yhteensä	151 649	12 611 794	834 522
Rahoitusomaisuus yhteensä	506 925	61 786 842	5 163 529
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	658 575	74 398 636	5 998 052
Vastaavaa yhteensä	1 639 128	175 257 519	41 395 049
Oma pääoma yhteensä	679 627	76 967 604	18 356 902
Tilinpäätössiirtojen kertymä yhteensä	90 323	8 156 717	3 063 939
Pakolliset varaukset yhteensä	10 284	991 335	40 255
Vieras pääoma yhteensä	858 895	89 141 862	19 933 952
Vastattavaa yhteensä	1 639 128	175 257 519	41 395 049
Pääomalaina	15 490	2 905 910	1 495 606

3. Teollisuuden tunnusluvut 2006

	C	D	E
	Kaivostoiminta	Tehdasteollisuus	Energia ja vesihuolto
TUNNUSLUVUT			
Yritysten lukumäärä	994	24 760	1 225
Liiketoiminnan tuotot yhteensä, 1000 euroa	1 080 177	142 708 340	11 443 617
Jalostusarvo, 1000 euroa	414 857	33 196 233	3 311 862
Henkilöstön lkm	3 606	405 520	16 053
Aineelliset nettoinvestoinnit, 1000 euroa	102 266	3 277 812	1 275 892
Liikevaihto/henkilöstö, 1000 euroa	296	346	700
Jalostusarvo / henkilöstökulut	2,9	1,8	4,1
Käyttökate-%	25,0	10,4	21,9
Rahoitustulos-%	19,4	12,1	19,1
Nettotulos-%	11,5	8,8	11,4
Kokonaistulos-%	11,6	10,3	12,9
Kokonaispääoman tuotto-%	11,8	10,6	5,5
Omavaraisuusaste, %	47,3	49,1	51,8
Kokonaisvelat / liikevaihto-%	81,7	62,9	177,4

Teollisuuden tilinpäätöstilaston laatuseloste

1. Tilastotietojen relevanssi

Tilinpäätöstilasto kuvaa yritystoiminnan tuloksen muodostumista, kannattavuutta sekä taseen rakennetta toimialoittain ja suuruusluokittain.

Tilastoyksikkönä on yritys. Valtion ja kuntien liikelaitokset sisältyvät aineistoon. Kuvausalueen ulkopuolelle jäävät julkisen sektorin viranomaisyksiköt, voittoa tavoittelemattomat yhteisöt, rahoitus ja vakuutustoiminta sekä ne maatilatalouden yksiköt, jotka eivät toimi työnantajina. Yksilöivänä tunnuksena on yrityksen liike- ja yhteisötunnus eli y-tunnus.

Tilasto sisältää tuloslaskelma- ja tasetiedot pääkohdittain, näistä lasketut kannattavuuden ja vakavaraisuuden keskeiset tunnusluvut sekä henkilöstön lukumäärän. Lisäksi tilasto sisältää yritysten perus- ja luokittelutietoja, jotka saadaan Tilastokeskuksen yritysrekisteristä. Tilaston tiedot muodostavat yhtenäisen aikasarjan 1999 - 2006.

Tilastotietoja käytetään Suomen yrityssektorin rakenteiden, kannattavuuden ja kehityksen analysointiin ja seurantaan. Tietojen suurimpia käyttäjiä ovat elinkeinoelämän edustajat, tutkimuslaitokset, julkinen hallinto ja kansainväliset tahot kuten Euroopan komissio ja OECD. Tilastojen käyttöä ja luovuttamista koskevat yleiset salaussäännöt.

Tuloslaskelma

Tilastossa kirjanpitolain ja asetuksen mukainen tuloslaskelma esitetään uudelleen ryhmitettynä siten, että siitä käy ilmi keskeiset tunnusluvut, käyttökate, liikevoitto, nettotulos ja kokonaistulos. Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja fuusiovoitot esitetään satunnaisina erinä. Ennen käyttökatetta esitetty laskennallinen palkkakorjaus oikaistaan satunnaisten erien jälkeen ennen tilikauden tulosta. Tilikauden tulos on virallisen tuloslaskelman mukainen.

Tunnusluvut

Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimusneuvottelukunnan ohjeita noudattaen niin pitkälle kuin se on tietosisällön puolesta mahdollista.

Liiketoiminnan laajuutta kuvaavat tunnusluvut

Liiketoiminnan tuotot yht. = Liikevaihto + liiketoiminnan muut tuotot - käyttöomaisuuden myyntivoitot - fuusiovoitot

Jalostusarvo = Käyttökate + henkilöstökulut yhteensä

Aineelliset nettoinvestoinnit = Aineellisten hyödykkeiden lisäykset - vähennykset

Kannattavuutta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Käyttökate - \%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Nettotulos - \%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaistulos - \%} = \frac{\text{Kokonaistulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Rahoitustulos - \%} = \frac{\text{Käyttökate} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

$$\text{Kokonaispääoman tuotto - \%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

Tehokkuutta kuvaavat tunnusluvut

Liikevaihto / henkilöstö

Jalostusarvo / henkilöstökulut

Rahoitusta kuvaavat tunnusluvut

$$\text{Omavaraisuusaste} = \frac{\text{Oma pääoma} + \text{tilinpäättösiirtojen kertymä}}{\text{Tase} - \text{saadut ennakkomaksut}} \times 100$$

$$\text{Kokonaisvelat / liikevaihto} = \frac{\text{Vieras pääoma yhteensä} - \text{saadut ennakkomaksut}}{\text{Liikevaihto}} \times 100$$

Yritys

Tilastoyksikkönä on yritys. Yrityksellä tarkoitetaan yhden tai useamman henkilön yhdessä harjoittamaa taloudellista toimintaa, joka tähtää kannattavaan tulokseen. Yrityksiä ovat:

- ammatin- ja liikkeenharjoittajat, jotka toimivat omalla nimellään tai rekisteröidyllä toiminimellä,
- oikeushenkilöt (esim. osakeyhtiö, osuuskunta, säästöpankki, taloudellinen yhdistys ja avoin yhtiö),
- valtion ja kuntien liikelaitokset.

Toimialaluokitus

Käytetty toimialaluokitus on Toimialaluokitus 2002 (Tilastokeskus, käsikirjoja 4, Helsinki 2002). Toimialaluokitus 2002 perustuu EU:n toimialastandardiin NACE Rev1.1:een siten, että NACE:n nelinumerotaso on tarkennettu kansallisia tarpeita varten viidennellä numerolla.

Tilastoja voidaan tuottaa tarkimmalla toimialatasolla tietojen salaussääntöjen puitteissa.

Oikeudellinen muoto

Käytetty oikeudellinen eli juridinen muoto on yritysrekisterin käyttämä luokitus. Verohallinnon asiakastietokannassa olevat oikeudelliset muodot muutetaan Yritys- ja toimipaikkarekisterissä YTR:n käyttämän luokituksen mukaiseksi. Koko tilastovuotta edustava koodi tai tilikauden lopussa voimassa ollut koodi.

Kokoluokitus

EU:n komission suositus (6.5.2003) pienten ja keskisuurten (PK) yritysten määritelmästä (2003/361/EY, Euroopan yhteisöjen virallinen lehti N:o L 124/2003) määrittelee PK -yritykset sekä pienet yritykset seuraavien sääntöjen mukaan

1. Pienet ja keskisuuret yritykset määritellään yrityksiksi,
 - joiden palveluksessa on vähemmän kuin 250 työntekijää ja joiden
 - vuosiliikevaihto on enintään 50 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 43 miljoonaa euroa ja
 - jotka täyttävät kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
2. Pieni yritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 50 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 10 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 10 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
3. Mikroyritys määritellään yritykseksi,
 - jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka
 - vuosiliikevaihto on enintään 2 miljoonaa euroa tai
 - taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa ja
 - joka täyttää kohdassa 4 määritellyn perusteen riippumattomuudesta.
4. Riippumattomia yrityksiä ovat ne yritykset, joiden pääomasta tai äänivaltaisista osakkeista 25 prosenttia tai enemmän ei ole yhden sellaisen yrityksen omistuksessa tai sellaisten yritysten yhteisomistuksessa, joihin ei voida soveltaa tilanteen mukaan joko PK -yrityksen tai pienen yrityksen määritelmää.

Suuruusluokkien liikevaihto- ja taseen loppusumman rajoja tarkistettiin vuonna 2003. Suuruusluokkien tiedot edellisiin vuosiin eivät ole tästä johtuen täysin vertailukelpoisia.

Tietolähde

Rakennetilastojen pääasiallinen tietolähde on verohallinnon elinkeinoveroaineistot, joita täydennetään puuttuvien tietojen osalta Tilastokeskuksen omalla kyselylomakkeella ja virallisen tilinpäätöksen tiedolla.

Vuodesta 1998 vuoteen 2005 tilinpäätöstilaston tiedot perustuivat Verohallinnon ja Tilastokeskuksen yhteisiin lomakkeisiin 60, 61A ja 61B, jotka vastasivat pääsääntöisesti yrityksen tilinpäätöksen tuloslaskelmaa ja tasetta. Verohallinto uudisti vuodesta 2006 alkaen verolomakkeet ja poisti käytöstä yhteiset lomakkeet. Nykyisin liikkeen- ja ammatinharjoittajilla, yhtymillä sekä yhteisöillä on käytössä omat erilliset verolomakkeet.

Uudet verolomakkeet perustuvat verotettavan tuloksen ja nettovarallisuuden laskemiseen. Yhteisöjen lomakkeilla eritellään veronalaiset tuotot ja kulut verotettavan tuloksen laskemista varten. Lisäksi lomakkeella on eritelty verovapaat tuotot ja kulut, jotka eivät vaikuta verotettavaan tulokseen mutta sisältyvät yrityksen tuloslaskelmaan. Näistä tiedoista muodostetaan tilinpäätöstilastossa yritysten tuloksen muodostumista ja pääomarakennetta kuvaavat tiedot.

Tilikauden tulos vastaa virallisen tuloslaskelman tulosta mutta yksittäisten tuotto- ja kuluerien välillä saattaa esiintyä jonkin verran vaihtelua, johtuen verottajan erilaisesta tietotarpeesta. Esimerkiksi yritysten liikevaihto saattaa poiketa virallisen tuloslaskelman liikevaihdosta seuraavista syistä: Verolomakkeella yrityksen liikevaihto ei sisällä henkilökohtaisen eikä maatalouden tulolähteen tuottoja vaan ne kysytään omina erinään. Tilinpäätöstilastossa erät sisältyvät yrityksen muihin tuottoihin. Lisäksi verolomakkeen liikevaihtoon ei saisi sisältyä vaihto-omaisuusosakkeista saatuja osinkoja vaan ne esitetään muiden osinkotuottojen yhteydessä. Koska osingot kysytään yhtenä eränä verolomakkeella, joudutaan ne käsittelemään tilinpäätöstilastossa myös osinkoina.

Verolomakkeen nettovarallisuustiedot poikkeavat omaisuuserien osalta virallisen taseen tiedoista. Nettovarallisuuden laskemista varten käyttöomaisuusarvot ilmoitetaan elinkeinoverolain poistoilla vähennettyinä. Tietojen vertailukelpoisuutta viralliseen taseeseen verrattuna heikentää myös vertailuarvojen käyttö kiinteistöjen ja osakkeiden osalta. Muista yhteisöistä poiketen saavat julkisesti noteeratut yhteisöt ilmoittaa omaisuuseränsä virallisen tilinpäätöksen mukaisina.

Liikkeen - ja ammatinharjoittajien nettovarallisuuteen ei sisälly lainkaan pankkitileillä olevia varoja. Tästä saattaa aiheutua hankaluuksia taseen rahoitusomaisuuserien koostamisessa sellaisilla toimialoilla, joilla luonnollisten henkilöiden harjoittaman liiketoiminnan osuus on suuri. Näitä aloja ovat esimerkiksi apteekit, kuorma-autoliikenne, taksit sekä useat palvelutoiminnan toimialat.

Oman pääoman ja velkojen osalta verohallinnon tiedot vastaavat virallisen taseen velkojen ja oman pääoman määrää. Viralliseen taseen vastattavaa puolen saamme muodostettua täydentämällä tietoja pakollisilla varauksilla ja tilinpäätöstietojen kertymällä.

Tilinpäätöstilastot on laadittu vuodesta 2000 lähtien 30.12.1997 voimaan tullutta uutta kirjanpitolakia ja -asetusta noudattaen (Kirjanpitolaki ja -asetus 30.12.1997 / 1336).

Tärkeimmät Tilinpäätöstilastojen laadintaan vaikuttavat tilastoalan asetukset ovat seuraavat:

1. Yritystoiminnan rakennetilastoasetus. Keskeinen vuosittaisten yritystoiminnan tilastojen laatimista ohjaava asetus (Council Regulation No 58/97 concerning structural business statistics).
2. Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus (Council Regulation No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community). Tilastoyksikköasetus. Yritystoiminnan tilastoinnissa sovellettava tilastoyksiköitä koskeva asetus (Council Regulation No 696/93 of 15 March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community).
3. Toimialaluokitusasetus. Toimialaluokitus 2002 perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen, NACE Rev1.1:een, joka on vahvistettu Euroopan unionin komission asetuksella, ((EC) No 29/2002 of 19 December 2001 amending Council Regulation (EEC) No 3037/90 on the statistical classification of activities in the European Community)

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tilaston peruskehikon muodostaa Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteri. Yritysrekisteristä saadaan tilaston keskeiset luokitusmuuttujat kuten toimiala, sektori, oikeudellinen muoto, omistajatyyppe, alue sekä henkilöstön määrä ja suuruusluokka. Tilinpäätöstilastoon yritykset on valittu käyttäen samoja rajoituksia toiminta-ajan, henkilöstön ja liikevaihdon suhteen kuin yritysrekisterissä. Myös yhdenkertaista kirjanpitoa pitävät ammatinharjoittajat sisältyvät tilinpäätöstilastoon. Lisäksi tilastoon sisältyvät valtion liikelaitokset. Kunnalliset liikelaitokset sisältyvät tilastoon energia- ja vesihuollon ja liikenteen toimialoilta.

Tilinpäätöstilaston aineisto perustuu verohallinnon elinkeinoverotusaineistoon ja Tilastokeskuksen yritystiedusteluun. Elinkeinoverotusaineisto sisältää kaikkien elinkeinoverotuslain alaisten yritysten ja ammatinharjoittajien tilinpäätöstiedot. Se on ollut Tilastokeskuksen käytettävissä vuodesta 1994 lähtien.

Omalla tiedustelulla kerätään vuosittain tietoja kaikilta vähintään 20 henkeä työllistäviltä yrityksiltä. Lisäksi tiedustelun piiriin kuuluu 10–20 henkilöä työllistäviä yrityksiä, jotka ylittävät vuosittain ja toimialoittain muuttuvat liikevaihtorajat. Omassa tiedustelussa kerätään investointitietoja ja muita tilinpäätöksen lisätietoja, henkilöstötietoja, vientitietoja. Oman kyselyn aineistoa tarkistetaan erilaisilla aineiston sisäisillä loogisuus- ja suhdelukutesteillä. Tietoja verrataan myös muihin tietolähteisiin. Patentti- ja rekisterihallituksen elektronista kuvaarkistoa käytetään tietojen tarkistamisessa.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilinpäätöstilasto sisältää kattavasti tiedot kaikista liikeyrityksistä lähes kaikilta toimialoilta. Maatilataloudesta ovat mukana työnantajina toimivat tilat. Tilinpäätöstilasto ei sisällä seuraavien toimialojen tietoja: 65–67, 74501, 74509, 75, 801–803, 80421, 85121, 91, 92312, 92510. Lisäksi tilasto sisältää kunnallisten liikelaitosten tiedot. Suorassa tiedonkeruussa ovat mukana kaikki vähintään 20 henkilöä työllistävät yritykset. Pienempien ja vastaamattomien yritysten tuloslaskelma- ja tasetiedot saadaan verohallinnon elinkeinoverotusaineistosta ja muista hallinnollisista aineistoista. Yritysten luokitus tiedot kerätään pääsääntöisesti Tilastokeskuksen yritys- ja toimipaikkarekisteristä.

Elinkeinoverotusaineisto on tärkeä tilaston tietolähde. Aineiston laatu tarkistetaan ja korjataan ohjelmallisesti. Liikevaihdon mukaan noin kahdelle prosentille yrityksistä tiedot imputoidaan käyttäen vastaajaluovuttaja -menetelmiä. Myös kyselyn ulkopuolisten yritysten omaan kyselyyn sisältyvät lisätiedot imputoidaan käyttäen malliluovuttaja -menetelmää.

Vuoden 2006 lukuja on aiemmin julkaistu ennakkollisina. Lopulliset tiedot eroavat jonkin verran ennakkollisista. Perusaineiston täydentyminen ja lopettamistietojen päivittäminen aiheuttavat muutoksia lopullisiin tietoihin

ennakollisiin tietoihin verrattuna. Lisäksi ennakossa yrityksiä ei rajata pois lyhyen toiminta-ajan perusteella eli alle puolivuotta tilikaudella toimineet kuten tehdään lopullista tilastoa laadittaessa.

Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.

Suomen yritykset julkaisussa yritysten määrä on suurempi kuin tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Tilinpäätöstilastossa esimerkiksi hallintayhtiöt pyritään pitämään emoyrityksen toimialalla toisin kuin yritysrekisterissä.

Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Suomen yritykset -julkaisussa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Suomen yritykset -julkaisussa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Yritysten tilinpäätöstilastosta tehdään vuosittain ennakkolliset ja lopulliset tilastot. Ennakkotiedot valmistuvat tilastovuotta seuraavan vuoden heinäkuun alussa. Lopulliset tilinpäätöstiedot valmistuvat 14 kuukauden kuluttua tilastovuoden päättymisestä

Tilinpäätöstilastoa on laadittu vuodesta 1974.

5. Tietojen saatavuus

Tilinpäätöstietoja on saatavissa toimialoittain ja suuruusluokittain Tilastokeskuksen internet-sivuilta ja internet-sivuilta maksuttomasta Yritysten rakennetilastot -palvelukannasta. Tilastotietoja julkaistaan ennakkollisina julkaisussa Yritystoiminnan tulos ja lopullisina internet-sivuilla.

6. Tietojen vertailukelpoisuus

Tilastotietojen eri ajankohtien vertailukelpoisuuteen vaikuttaa kirjanpitolain muutokset. Vuoden 2003 tilastossa otettiin käyttöön laskennallinen palkkakorjaus. Palkkakorjaus on tehty pienille yrityksille, joilla yrittäjien tekemä palkaton työpanos on suuri. Palkkakorjaus parantaa yritysten välistä vertailtavuutta. Tiedot on julkaistu siten, että tiedot on saatavissa myös ilman palkkakorjausta.

7. Tietojen selkeys ja eheys/yhtenäisyys

1. Liiketoiminnan kuukausikuvaajien liikevaihto on laskettu verohallinnon maksuvalvonta-aineistosta. Liikevaihdon määrittely arvonlisäveroilmoituksessa ei täysin vastaa tuloslaskelman liikevaihtoa.
2. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa yritysten määrä on suurempi kuin rakennetilaston tilinpäätöstilastossa. Ero syntyy pääasiassa rahoitus- ja vakuutustoiminnan sekä julkisen hallinnon yritysten puuttumisesta tilinpäätöstilaston luvuista. Myös yritysten luokittelussa toimialoille on jonkin verran eroja. Tilinpäätöstilastossa esimerkiksi hallintayhtiöt pyritään pitämään emoyrityksen toimialalla toisin kuin yritysrekisterissä. Toimialoittaiset luvut saattavat poiketa yritys- ja toimipaikkarekisterin luvuista myös fuusiokorjausten erilaisesta ajoituksesta johtuen. Tilinpäätöstilastossa fuusiokorjaukset tehdään tapahtumavuonna, mutta yritys- ja toimipaikkarekisterissä vasta seuraavana vuonna. Yritys- ja toimipaikkarekisteri ei myöskään tilastoi kunnallisia liikelaitoksia.
3. Tilinpäätöstilastossa yritysten kokoluokitteluna on käytetty EU:n komission suositusta. Tämän johdosta jakautuminen kokoluokkiin eroaa Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa esitetyistä lukumääristä. Pääasiallinen syy on ehto riippumattomuudesta. Yritys- ja toimipaikkarekisterin tilastoissa pienet ja keskisuuret yritykset on määritelty vain henkilökunnan perusteella.
4. Kansantalouden tilinpidon toimialoittainen arvonlisäys perushintaan poikkeaa tilinpäätöstilaston jalostusarvosta, koska kansantalouden tilinpidon laskelmat laaditaan toimipaikoittain. Tilinpäätöstilastojen jalostusarvon laskenta pohjautuu yritystason tietoihin.

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Yritykset 2008

Lisätietoja

Pirkko Nurmela (09) 1734 3519
Vastaava tilastojohtaja:
Kaija Hovi

rakenne.tilastot@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-531X (pdf)
ISBN 978-952-467-784-4 (pdf)